

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De timidis [et] sollicitis remouendis ab exercitu. ca. x.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

De talione legis.
Capitulum. IX.

Et talione quo

d q̄ legis occasiōe falsi testis appo-
luit: vt si diligētissime p̄scrutā-
tes de p̄bēderēt falsus testis: redderēt ei q̄d co-
gitauerat facere. p̄mo suo aiām. p̄ aiā. oculū
lum. p̄ oculo. dentē. p̄ dente. pedē p̄ pede.

De timidis ⁊ sollicitis remouendis ab ex-
ercitu
Capitulum. X.

Didit quoq̄

a de exercitu. p̄gressuro ad pugna-
dū. vt p̄ sacerdos exercitū ad-
moneret ne timeret hostes: et sperarent t̄m̄
in domino: nō in armis et roboze suo. dein-
ceps quisq̄ princeps turme suae loqueret: et
diceret. Qui ex vobis ē formidolosus reuer-
tat. ne pauere faciat fratres suos perterritus.
etiaz sollicitos p̄ negocijs imp̄fectis q̄ reliq̄
rant reuertī p̄ciperet. Specificabat aut̄ tria
negocia. quibz maxime affectus tenet hūanus
dicens. Quis est homo q̄ edificauit domuz
nouā ⁊ nō dedicauit vel inuitauit eam reuer-
tatur: ne forte moriat̄ i bello. ⁊ altus dedit
eā. Quis est hō q̄ despondit vxorem ⁊ nō ac-
cepit eā. reuertat ne forte moriat̄: et ali⁹ acci-
piet eam. Quis est homo q̄ plantauit vinez
am: ⁊ necdū fecit eam cōem. de q̄ omnibz ve-
sci liceat. reuertat ne forte moriatur: et altus
fungat ei⁹ officio. Qd̄ sic intelligitur. Si no-
uella vinee plantatio ante q̄rtum annū fru-
ctum faceret. imunda erat. quia natura p̄ter
temp⁹ vim fecisse videbat nec ex ea p̄mittas
deo offerre. vel quippiā edere licebat. Quar-
to anno vindemiabat dño. Qem em̄ fructū
ei⁹ anni deferebat homo ad urbē sanctā. cuz
secunda decima aliarum frugū. vt epularet̄
ex eis coram domino. Quinto anno fiebat
homo dñs vinee. ⁊ videmiabat sibi. Sexto
anno. ⁊ deinceps erat q̄si omnibz: cōmunis
fm̄ suetudinez eoz. Ite agentibus
licebat intrare vineas ⁊ pomeria. et tanq̄ d̄
p̄p̄ijs satiat̄. sed extra deportare fas nō erat
neq̄ vindemiantes d̄ his q̄ ad torcular por-
tabant gustare. phibebant sibi occurrentes.
Alia translatio plana est. Quis est homo q̄
plātauit vineā. et de nouella ei⁹ nō bibit ⁊c.

Ne fedus inirent cum gentibz.
Capitulum. XI.

Didit quoq̄

a ne cum gentibz terre p̄missiōis
fedus inirent: sed penitus exire
parent. in quo post grauiter peccauerūt Cū
finitimis aut̄ gentibz pacifici q̄ntū possent ⁊
federati essent. Addidit quoq̄ ne in obsidio-
ne succiderēt arbores fructiferas ad facien-
das machinas. Ite si inuētus fuerit occisus
sed a q̄ nescit: seniores de p̄p̄inqua urbe occi-
derent iuencā ⁊ lotis manibus sup̄ eam sac-
cerdotibz iurabūt de innocentia sua. Egressi
vero ad pugnam si in numero captiuoz mu-
liere quis videret pulcrā virginez seu iā nup-
ptam. ⁊ voluerit eā habere vxorem nō p̄us
cubile ei⁹ ascēdet donec illa raserit caput. et
circūcidat vngues: et lugubre scema suscipi-
ens defleat parentes ⁊ amicos q̄s amisit in
bello. xxx. diebz. vt tādē luctu satiatā ad epu-
las nuptiales cōuertat. Tūc liceat viro eam
humiliare: Q̄ si satiatus fuerit: et nec sederit
animo eius: dimittat eā liberā. Nō em̄ licet
ei aut reuocare eā in fuiturē. aut venundare
ali⁹. Maleficuz q̄q̄ suspensum in patibulo
ea die iussit deponi. ⁊ cadauer ea die sepelire
quia maledictus erat oīs pendens in ligno
id est sufficit ad penā. qz turpē et maledictuz
suscepit mortē ne vltra ius tenderetur pena.
Abominabile quoq̄ dicit apud dominum.
si aut mulier veste virili: aut vir veste femi-
nea vteretur.

De his quibz non erat fas intrare eccle-
siam dei.
Capitulum. XII.

Didit quoq̄

a de differentia ingredientū eccle-
siae dei sic. Nō intrabit eunu-
chus attritis vel amputatis testiculis: vl̄ ab-
sciso veretro ecclesiae dei: nec manzer vsq̄ ad
decimā generationē. Amontes ⁊ moabites
post decimā generationē nō intrabit in eter-
nū. qz hī populi p̄p̄inqui hebreis exeuntibz
de egypto occurrerūt eis cū pane t̄m̄: cū sc̄p̄
rēt eos laborare siti i deserto: ⁊ duxerūt ad
uersus eos balaā filiū beoz. Preterea q̄ plus
res eoz seducti fuerūt p̄ mulieres eozundez.
Pōt ingressus i ecclesiam dici igressus i atriu
mūdorū a q̄ arcebāt
Quattuor erāt atria
spus sc̄z vel vsq̄ ad vnū leuitaruz. sc̄m
aliquē terminū dies israhelitarū mundorū